



# Postojnska jama mika tudi lokalpatriote

Nezavezujočo ponudbo za stoodstoten odkup postojnske družbe Turizem Kras od družbe Istrabenz Turizem bodo do 15. marca oddali tudi kraško-notranjski gospodarstveniki in podjetniki

**Milena Ule**

foto: Bojan Velikonja

**Postojna** – Med turističnim ogledom veličastnega podzemnega kraškega sveta Postojnske jame vodič **Franc Dekleva** mimogrede pokaže na stalagmit in stalaktit, ki ju loči le metrska vrzel, v steber pa se bosta združila čez približno 10.000 let. »Najmanj 10 let traja, da kapnik zraste za milimeter, potem pa izračunajte!« razsvetli vodič našo kratkoživo nevednost. Sama pa računam naprej: preden bo kak kapnik v jami za milimeter daljši, bo postojnska družba Turizem Kras s 150 zaposlenimi, ki upravlja s Postojnsko jamo, Predjamskim gradom ter s še nekaj predjamskimi nepremičninami, dobila že tretjega lastnika.

## Bog ne daj tujcem

Bog ne daj tujca, pravi večina domačinov, medtem ko nekateri poudarjajo, da novi lastnik z nakupom družbe nikakor ne bo dobil v last tudi Postojnske jame. Ta ni naprodaj! Kot zavarovana naravna vrednota je last države oziroma vseh državljanov, posebno upravičeno pa si jo lastijo Postojnčani in drugi Kraševci, ki živijo nad njo, pa tudi od nje. Niso redke »jamske« družine iz zaledja Postojne in Pivke, ki jim jama reže vsakdanji kruh že tri ali štiri rodove zapored.

Postojnska jama je najstarejša turistična kraška jama na svetu. V 192-letni turistični tradiciji se je z množičnim obiskom izkazala tudi kot »zlata« jama, ki v današnjem času marsikateremu domačemu in tujemu poslovnežu vzbuja hude skomine po hitrem zaslužku od pobiranja vstopnine za ogled podzemnih kraških čudes. Zlate čase je Postojnska jama doživljala v osemdesetih letih, še v prejšnjem režimu in znotraj veliko večje jugoslovanske države.

## Nostalgijska po zlatih časih

Ko smo v nekem postojnskem bifeju spraševali ljudi, kaj menijo o nameri sedanjega lastnika, da svojo postojnsko družbo odproda za neodložljivo odplačilo dolgov, ki si jih je Bavčarjeva turistična divizija nakopala tudi z drago preno-



**Igor Blažina, direktor postojnske območne gospodarske zbornice je glavni pobudnik za zdaj še zgolj neformalnega in skrivnostnega interesnega združenja lokalnega gospodarstva in občanov, ki se bo tudi potegovalo za nakup Turizma Kras.**

vo portoroškega hotela Palace Kempinski (ki ga tudi prodajajo), so obmolknili. Le starejši domačin, ki je v jami delal 38 let, je iz žepa potegnil oguljeni fotografiji z avtobusi popolnoma zatrpanega predjamskega parkirišča iz leta 1984 in pribil: »Takrat je bilo vse to naše in prમેjduš, da bo spet!«

## Z zelene veje pod novo marelo

Turistično podjetje s Postojnsko jamo je od Gantarjeve Kmečke družbe kupila Bavčarjeva turistična divizija leta 2003. Leto kasneje je direktor postojnske družbe Turizem Kras postal **Matjaž Brečon**. Sicer prišleku in teologu po izobrazbi Postojnčani zamerijo le to, da je raje zaposloval strokovni kader od drugod kot iz lokalnega okolja. Priznavajo pa mu poslovno uspešnost. Turizem Kras pod njegovim vodstvom ves čas posluje stabilno in z dobičkom, ki pa so mu ga lani oklestile precej večje koncesijske dajatve (skupno dva milijona evrov) po lani uveljavljeni koncesijski pogodbi za 20-letno upravljanje Postojnske jame in Predjamskega gradu. Brečon poudarja, da je Istrabenz Turizem vse doslej podpiral njihove načrte za postopno sanacijo in posodobitve jamske infrastrukture ter gostinsko-hotelskih predjamskih objektov in jih ni izčrpaval.

## Novi lastnik bo odločal o tem, kaj storiti s starim hotelom Jama

Novi lastnik družbe se bo lahko najprej izkazal z dokončno odločitvijo glede že načrtovane rušitve starega hotela Jama in nadomestne gradnje novega in nadaljevanja drugih že zastavljenih projektov. Kot domoljubu mu sicer ni vseeno, če bo lastnik postal tujec, kot gospodarstvenik pa temu ne more oporekati. Nobenega jamstva ni, da bi bil domači lastnik v vsakem primeru boljši. Z novo koncesijsko pogodbo si je država zagotovila, da Postojnska jama z vsemi dostopnimi potmi in parkirišči ostane njena last, zasebni partner pa mora z dogovorjenimi koncesijskimi dajatvami (skupno 30 odstotkov iztržka od vstopnin obiskovalcev), skrbeti za investicijsko vzdrževanje jame, občinama Postojna in Pivka pa zagotavljati dodatna namenska sredstva. Mnogi tudi ne vedo, da je bila koncesija za upravljanje jam podeljena neposredno postojnski turistični družbi in ne njenim lastnikom.

Nezavezujoče ponudbe interesentov za nakup postojnske družbe bo prodajalec zbiral do 15. marca. Takrat pa bo že nekoliko bolj razvidno, koga vse mika nakup postojnskega turističnega podjetja z blagovno znamko Postojnske jame.

## Skrivnostni lokalni konzorcij

Za direktorja postojnske območne gospodarske zbornice **Igorja Blažino** pa je že dalj časa znano, da je glavni pobudnik za zdaj še zgolj neformalnega in glede imen sodelujočih podjetnikov še skrivnostnega interesnega združenja lokalnega gospodarstva in občanov, ki se bo tudi potegovalo za nakup Turizma Kras. Če bi jim uspelo, bi večina denarja, ki se ustvari v Postojnski jami, ostala v njihovi regiji. To zamisel je že soglasno podprl občinski svet Postojne, župan **Jernej Verbič** pa napoveduje, da bodo prek predsednikov krajevnih skupnosti poskušali zdaj motivirati tudi občane, da bi se s svojimi finančnimi vložki pridružili zbiranju kapitala za nakup postojnske turistične družbe in tako postali njeni mali delničarji. Morda se bo tako res uresničila zaobljuba domačina iz postojnskega bifeja: »Takrat je bilo vse to naše in prમેjduš, da bo spet!«

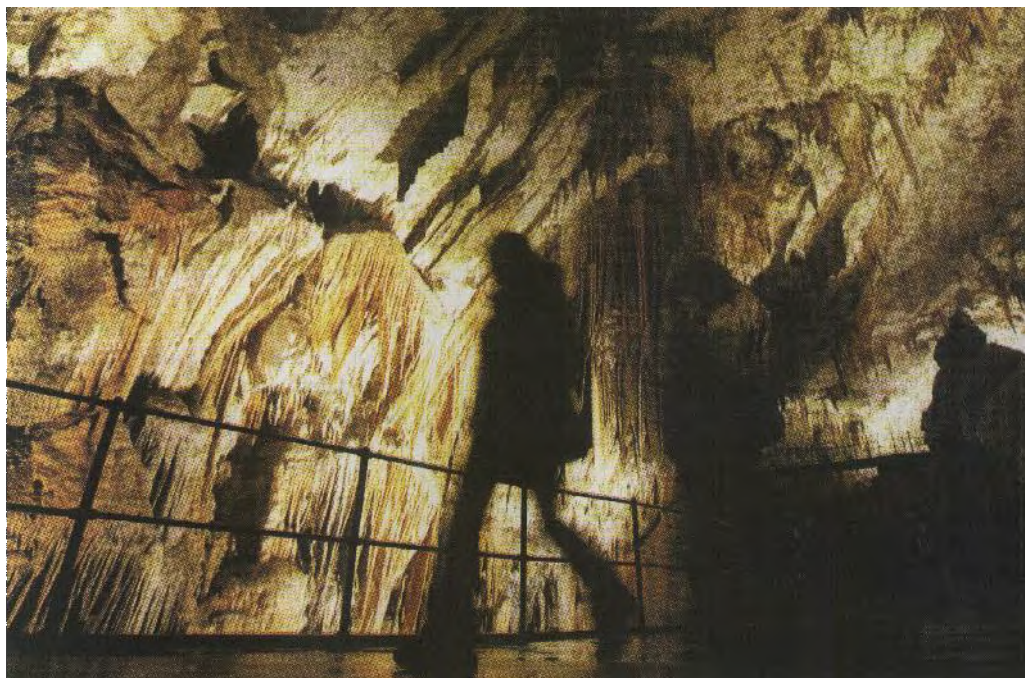
Stran / Page: 8

Doseg / Reach: 147000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 839 cm<sup>2</sup>

2 / 3



Družba Turizem Kras, ki upravlja s Postojnsko jamo bo dobila novega lastnika. Bog ne daj tujca, pravijo domačini, sedanji direktor Tomaž Brečon pa kot gospodarstvenik pravi: »Nobenega jamstva ni, da bo domači lastnik boljši kot tuji.«



Domačin, ki je v jami delal 38 let, je iz žepa potegnil oguljeni fotografiji z avtobusi popolnoma zatrpanega predjamskega parkirišča iz leta 1984 in pribil: »Takrat je bilo vse to naše in prmejduš, da bo spet!«

Stran / Page: 8

Doseg / Reach: 147000

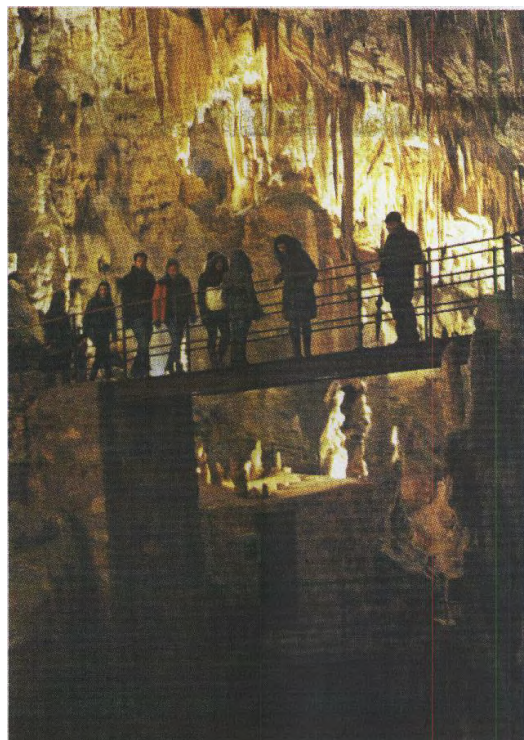
Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 839 cm2

3 / 3



Matjaž Brečon, direktor družbe Turizem Kras, je za domačine sicer prišlek, ki mu Postojnčani zamerijo le to, da je raje zaposloval strokovni kader od drugod kot iz lokalnega okolja. Priznavajo pa mu poslovno uspešnost.



Postojnska jama je najstarejša turistična kraška jama na svetu. V 192-letni turistični tradiciji se je z množičnim obiskom izkazala tudi kot »zlata« jama, ki v današnjem času marsikateremu domačemu in tujemu poslovnežu vzbuja hude skomine po hitrem zaslužku.